

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) prezes sądu, upoważniony sędzia lub referendarz sądowy,”;

2) w art. 3 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Na postanowienie w przedmiocie właściwości w postępowaniu wykonawczym zażalenie nie przysługuje.”;

3) w art. 6:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skazany może składać wnioski o wszczęcie postępowania przed sądem i brać w nim udział jako strona oraz w wypadkach wskazanych w ustawie wnosić zażalenia na postanowienia wydane w postępowaniu wykonawczym.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Skazany, składając wnioski, o których mowa w § 1 i 2 powinien uprawdopodobnić swoje żądanie, w szczególności dołączyć do wniosku odpowiednie dokumenty.”,

c) po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli wnioski, o których mowa w § 1 i 2, oraz skargi i prośby, o których mowa w § 2, zawierają wyrazy lub zwroty wulgarne, obelżywe albo gwarę przestępczą, właściwy organ może wydać zarządzenie o pozostawieniu ich bez rozpoznania, informując o tym pisemnie wnoszącego wniosek, prośbę lub skargę.”;

2) w art. 8:

a) w § 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) gdy sąd uzna to za niezbędne ze względu na okoliczności utrudniające obronę.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Skazany pozbawiony wolności może porozumiewać się ze swoim obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem lub radcą prawnym podczas nieobecności innych osób, a rozmowy z tymi osobami w trakcie widzeń i telefoniczne nie podlegają kontroli.”;

3) po art. 8 dodaje się art. 8a i 8b w brzmieniu:

„Art. 8a. § 1. Korespondencja skazanego pozbawionego wolności podlega cenzurze i nadzorowi, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

§ 2. Korespondencja skazanego pozbawionego wolności z podmiotami, o których mowa w art. 8 § 3, nie podlega cenzurze oraz zatrzymaniu

i powinna być bezzwłocznie przekazywana do adresata, a nadzór nad tą korespondencją może być wykonywany wyłącznie wtedy, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że list zawiera przedmioty, których dotyczy zakaz posiadania, przechowywania, przekazywania, przesyłania lub obrotu. Czynności otwarcia dokonuje się w obecności skazanego i zawiadamia o niej sędziego penitencjarnego, podając jej powód i wynik. Przepisy art. 73 § 3 i 4 oraz art. 225 § 3 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

§ 3. Przepis § 2 zdanie pierwsze i drugie stosuje się odpowiednio do korespondencji skazanego pozbawionego wolności prowadzonej z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innymi organami państwowymi, organami samorządu terytorialnego, Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Rzecznikiem Praw Dziecka oraz organami powołanymi na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka.

Art. 8b. § 1. Rzecznik Praw Obywatelskich ma prawo wstępu w każdym czasie, bez ograniczeń, do zakładów karnych, aresztów śledczych i innych miejsc, w których przebywają osoby pozbawione wolności oraz poruszania się po ich terenie, przeglądania dokumentów i żądania wyjaśnień od administracji tych jednostek, a także przeprowadzania podczas nieobecności innych osób rozmów z osobami pozbawionymi wolności oraz badania ich

wniosków, skarg i próśb.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do prokuratora, wykonującego czynności należące do zakresu jego działania.”;

4) w art. 9:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wyrok staje się wykonalny z chwilą uprawomocnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej.”,

b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Postanowienie w postępowaniu wykonawczym staje się wykonalne z chwilą wydania, chyba że ustawa stanowi inaczej lub sąd wydający postanowienie wstrzyma jego wykonanie.

§ 4. Złożenie wniosku o wydanie postanowienia w postępowaniu wykonawczym nie wstrzymuje wykonania orzeczenia, którego wniosek dotyczy, chyba że sąd w szczególnie uzasadnionych wypadkach postanowi inaczej. Postanowienie w przedmiocie wstrzymania wykonania orzeczenia nie wymaga uzasadnienia.”;

7) w art. 11:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd, kierując orzeczenie do wykonania, przesyła jego odpis lub wyciąg, ze wzmianką o wykonalności, a w wypadku orzeczenia prawomocnego – z datą jego uprawomocnienia się, odpowiedniemu organowi powołanemu do wykonywania orzeczenia. Okres podlegający zaliczeniu na poczet skierowanej do wykonania kary wskazuje się podając daty

początku i końca tego okresu. Sąd przesyła dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego orzeczenie wraz z uzasadnieniem, jeżeli zostało sporządzone i nie zawiera informacji niejawnych stanowiących tajemnicę państwową.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Jeżeli pokrzywdzony złożył wniosek, o którym mowa w art. 168a § 1, sąd, o którym mowa w § 1, przesyła dyrektorowi zakładu karnego ten wniosek oraz dane zawierające imię, nazwisko i adres pokrzywdzonego.”,

c) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W razie skazania tymczasowo aresztowanego lub osoby odbywającej karę pozbawienia wolności, sąd przesyła zawiadomienie o tym, wraz z informacjami, o których mowa w § 2, dyrektorowi aresztu śledczego lub zakładu karnego.”;

8) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. § 1. Kierując orzeczenie do wykonania, sąd przesyła naczelnikowi urzędu skarbowego posiadane informacje dotyczące osoby dłużnika, w tym imię, nazwisko i adres, jego numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), Numer Identyfikacyjny Podatnika (NIP), a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – numer i nazwę dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę organu, który wydał dokument, oraz informacje dotyczące majątku dłużnika i jego źródeł

dochodu, a także dane o jego karalności.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Finansów określa, w drodze rozporządzenia, wzór oraz szczegółowy zakres informacji przesyłanych naczelnikowi urzędu skarbowego, o których mowa w § 1, zapewniający prawidłowość i sprawność postępowania egzekucyjnego, uwzględniający zasady ewidencji podatników, płatników podatków i płatników składek ubezpieczeniowych i umożliwiający elektroniczne przetwarzanie zawartych w nim danych.”;

9) w art. 13 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W posiedzeniu ma prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz obrońca, a jeżeli o rozstrzygnięcie wątpliwości, co do wykonania orzeczenia zwrócił się organ wykonujący orzeczenie lub osoba, której orzeczenie bezpośrednio dotyczy, również ta osoba lub przedstawiciel organu wykonującego orzeczenie.”;

10) w art. 15 po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Na postanowienie w przedmiocie umorzenia lub zawieszenia postępowania wykonawczego przysługuje zażalenie.”;

11) w art. 18 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W kwestiach niewymagających postanowienia prezes sądu, upoważniony sędzia lub referendarz sądowy wydaje zarządzenia.”;

12) w art. 19 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Wniosek lub skargę rozpoznaje się w terminie 14 dni od daty wpływu do sądu, chyba że ustawa przewiduje rozpoznanie wniosku na posiedzeniu, w którym uprawnione osoby mogą wziąć udział.”;

13) w art. 20 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Sąd wyższej instancji rozpoznaje zażalenie w terminie 14 dni od daty jego przekazania przez sąd pierwszej instancji, chyba że ustawa przewiduje rozpoznanie zażalenia na posiedzeniu, w którym mają prawo wziąć udział uprawnione osoby.”;

14) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. W postępowaniu przed sądem prokurator jest stroną; w szczególności może składać wnioski, a w wypadkach wskazanych w ustawie wnosić zażalenia na postanowienia wydane w postępowaniu wykonawczym.”;

15) w art. 22:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator, skazany oraz obrońca, sądowy kurator zawodowy, a także inne osoby, o których mowa w art. 19 § 1, mają prawo wziąć udział w posiedzeniu, gdy ustawa tak stanowi. W posiedzeniu sądu wyższej instancji mają prawo wziąć udział osoby, którym przysługuje prawo do udziału w posiedzeniu sądu pierwszej instancji.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Niestawiennictwo osób, o których mowa w § 1,

należycie zawiadomionych o terminie posiedzenia, nie wstrzymuje rozpoznania sprawy, z wyjątkiem obrońcy w wypadkach określonych w art. 8 § 2, chyba że sąd orzeka na korzyść lub zgodnie z wnioskiem skazanego.”;

16) w art. 24:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Niedopuszczalna jest zmiana lub uchylenie postanowienia, przewidzianego w § 1, na niekorzyść skazanego po upływie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Na postanowienie wydane na podstawie § 1 przysługuje zażalenie, tylko wtedy, gdy przysługiwało również na postanowienie podlegające zmianie lub uchyleniu.”;

17) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. § 1. Egzekucję zasądzonych roszczeń cywilnych, orzeczonej nawiązki oraz świadczenia pieniężnego prowadzi się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się również do wykonania postanowień o zabezpieczeniu wykonania orzeczenia w przedmiocie roszczeń cywilnych, nawiązki i świadczenia pieniężnego w postępowaniu karnym.

§ 3. W pierwszej kolejności podlegają zaspokojeniu zasądzone roszczenia cywilne mające na celu

naprawienie szkody lub zadośćuczynienie za krzywdę.”;

18)art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. § 1. Egzekucję grzywny, środka karnego przepadku, nawiązki na rzecz Skarbu Państwa, zobowiązania określonego w art. 52 Kodeksu karnego, należności sądowych prowadzi urząd skarbowy według przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jeżeli niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.

§ 2. Spośród należności wskazanych w § 1 w pierwszej kolejności zaspokaja się należności sądowe.

§ 3. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do wykonania postanowień o zabezpieczeniu wykonania grzywny, przepadku, nawiązki na rzecz Skarbu Państwa, zobowiązania określonego w art. 52 Kodeksu karnego oraz należności sądowych w postępowaniu karnym.”;

19)użyty w art. 38 § 2, w art. 67 § 3, w art. 91 pkt 4, w art. 92 pkt 4 i 5, w art. 98, w art. 136 § 1 w różnej liczbie i przypadkach wyraz „sportowe” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadkach wyrazami „z zakresu kultury fizycznej.”;

20)w art. 43 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przychodami Funduszu są środki pieniężne pochodzące z:

1) potrąceń w wysokości 20% wynagrodzenia

przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych w formach określonych w art. 121 § 2,

- 2) spadków, zapisów i darowizn,
- 3) dotacji, zbiórek i innych źródeł.”;

21)art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. § 1. Skazanego na grzywnę urząd skarbowy wzywa do jej uiszczenia w terminie 14 dni.

§ 2. W razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu grzywnę ściąga się w drodze egzekucji.

§ 3. W razie nieuiszczenia grzywny w terminie określonym w § 1 lub stwierdzenia bezskuteczności egzekucji urząd skarbowy niezwłocznie zawiadamia sąd.”;

22)art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. § 1. Jeżeli w wyroku nie określono wymiaru pracy społecznie użytecznej albo jeżeli grzywna została uiszczona lub ściągnięta w drodze egzekucji w części, sąd określa wymiar tej pracy na zasadach, o których mowa w art. 33a § 2 i 3 Kodeksu karnego.

§ 2. Do wykonywania pracy, o której mowa w § 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 35 § 1 Kodeksu karnego oraz art. 53, art. 54-58, art. 60, 62 i 63.

§ 3. Sąd zarządza wykonanie pracy społecznie użytecznej w razie zawiadomienia przez urząd skarbowy o stwierdzeniu bezskuteczności egzekucji.

§ 4. Na postanowienie w przedmiocie zamiany grzywny na pracę społecznie użyteczną i zarządzenia jej wykonania przysługuje zażalenie.

§ 5. Postanowienie o zamianie grzywny na pracę społecznie użyteczną staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia.”;

23)art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. § 1. Jeżeli w wyroku nie określono zastępczej kary pozbawienia wolności albo jeżeli grzywna została uiszczona lub ściągnięta w drodze egzekucji jedynie w części, bądź tylko w części wykonana w formie pracy społecznie użytecznej, sąd określa jej wymiar na zasadach, o których mowa w art. 33a § 1 i 4 Kodeksu karnego.

§ 2. Sąd zarządza wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w razie zawiadomienia przez urząd skarbowy o bezskuteczności egzekucji, jeżeli skazany nie podejmie zarządzonej pracy społecznie użytecznej albo uchyla się od jej wykonywania.

§ 3. Na postanowienie w przedmiocie określenia wymiaru zastępczej kary pozbawienia wolności i zarządzenia jej wykonania przysługuje zażalenie.

§ 4. Postanowienie o zarządzeniu wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia.”;

24)w art. 47 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli grzywna została uiszczona w części, prezes sądu, upoważniony sędzia lub referendarz sądowy zarządza zmniejszenie kary zastępczej w sposób odpowiadający stosunkowi kwoty zapłaconej do wysokości grzywny.”;

25)art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. W posiedzeniu w przedmiocie zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności ma prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz jego obrońca, a gdy skazany pozostaje pod dozorem, również sądowy kurator zawodowy, osoba godna zaufania lub przedstawiciel stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, o której mowa w art. 73 § 1 Kodeksu karnego.”;

26)art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. § 1. Urząd skarbowy może, na wniosek skazanego, rozłożyć grzywnę na raty na czas nieprzekraczający 1 roku, licząc od dnia wydania pierwszej decyzji w tym zakresie, jeżeli natychmiastowe jej wykonanie pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki. Rozkładając grzywnę na raty, urząd skarbowy określa wysokość i termin uiszczenia poszczególnych rat.

§ 2. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, a zwłaszcza wówczas, gdy wysokość grzywny jest znaczna, można rozłożyć grzywnę na raty na okres do 3 lat.

§ 3. Urząd skarbowy może w każdym czasie wydać decyzję, o której mowa w § 1 lub 2, aż do

całkowitego wykonania grzywny.

§ 4. W razie zarządzenia wykonania pracy społecznie użytecznej lub zastępczej kary pozbawienia wolności § 3 nie stosuje się.”;

27)w art. 50 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Urząd skarbowy odwołuje rozłożenie grzywny na raty, jeżeli ujawniły się nowe lub poprzednio nieznanne okoliczności, istotne dla rozstrzygnięcia.”;

28)po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu :

„Art. 50a. § 1. Na decyzję urzędu skarbowego w przedmiocie rozłożenia grzywny na raty skarga przysługuje również prokuratorowi.

§ 2. Skargę można wnieść także z powodu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę decyzji lub obrazy przepisów postępowania, jeżeli miały wpływ na treść decyzji.”;

29)art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. § 1. Jeżeli skazany, z przyczyn od niego niezależnych, nie uiścił grzywny, urząd skarbowy zawiadomił o bezskuteczności egzekucji, a wykonanie tej kary w innej drodze okazało się niemożliwe lub niecelowe, sąd może, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, grzywnę w całości lub części umorzyć.

§ 2. Na postanowienie w przedmiocie umorzenia grzywny przysługuje zażalenie.”;

30) uchyla się art. 52;

31) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. § 1. Wykonanie kary ograniczenia wolności ma na celu wzbudzenie w skazanym woli kształtowania społecznie pożądanых postaw, w szczególności poczucia odpowiedzialności oraz potrzeby przestrzegania porządku prawnego.

§ 2. Skazany ma obowiązek pracować sumiennie oraz przestrzegać ustalonych w miejscu pracy porządku i dyscypliny.

§ 3. W okresie wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne, skazany nie może bez zgody sądowego kuratora zawodowego zmieniać miejsca pobytu oraz ma obowiązek udzielania mu wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary.”;

32) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. § 1. Nadzór nad wykonywaniem kary ograniczenia wolności oraz orzekanie w sprawach dotyczących wykonania tej kary należą do sądu rejonowego, w którego okręgu kara ma być lub jest wykonywana.

§ 2. W celu wykonania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne sąd przesyła odpis prawomocnego wyroku właściwemu sądowemu kuratorowi zawodowemu.

§ 3. Sądowy kurator zawodowy wykonuje czynności związane z organizowaniem i kontrolowaniem nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne.”;

33)art. 56 otrzymuje brzmienie:

„Art. 56. § 1. Nieodpłatna, kontrolowana praca na cele społeczne jest wykonywana w miejscu wyznaczonym przez właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, zwanych dalej „właściwym organem gminy”; podmioty, dla których organ gminy jest organem założycielskim, mają obowiązek przyjąć skazanych do pracy.

§ 2. Praca, o której mowa w § 1, może być także wykonywana we wskazanych przez właściwy organ gminy: państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych, spółkach prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa lub gminy, placówkach oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, placówkach służby zdrowia, jednostkach organizacyjnych opieki społecznej, kościołach, związkach wyznaniowych, fundacjach, stowarzyszeniach lub innych instytucjach albo organizacjach niosących pomoc charytatywną względnie reprezentujących społeczność lokalną, za ich zgodą.”;

34)po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu:

„Art. 56a. § 1. Wydatki związane z ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków skazanych, wykonujących nieodpłatną, kontrolowaną pracę na cele społeczne oraz pracę społecznie użyteczną, ponosi Skarb

Państwa.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania przy zawieraniu przez podmioty uprawnione umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków skazanych wykonujących nieodpłatną, kontrolowaną pracę na cele społeczne oraz pracę społecznie użyteczną, a także minimalną i maksymalną sumę ubezpieczenia, na którą umowa taka może zostać zawarta, podmioty uprawnione do zawierania umów ubezpieczenia oraz termin zawierania umów, mając na uwadze potrzebę zagwarantowania skazanym, wykonującym nieodpłatną, kontrolowaną pracę na cele społeczne lub pracę społecznie użyteczną, odpowiedniej rekompensaty w przypadku zaistnienia przy wykonywaniu tej pracy nieszczęśliwego wypadku oraz sprawne wykonywanie czynności związanych z zawieraniem umowy ubezpieczenia.”;

35)art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Art. 57. § 1. Sądowy kurator zawodowy wzywa skazanego w celu pouczenia go o prawach i obowiązkach, konsekwencjach wynikających z uchylania się od odbywania kary oraz wskazania skazanemu rodzaju, miejsca i terminu rozpoczęcia pracy.

§ 2. W wypadku gdy skazany pouczony o prawach, obowiązkach i konsekwencjach związanych z wykonywaniem nieodpłatnej, kontrolowanej

pracy na cele społeczne oświadczy sądowemu kuratorowi zawodowemu, że nie wyraża zgody na podjęcie pracy, kurator kieruje do sądu wnioski o zarządzenie wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności.

§ 3. Zmiana rodzaju pracy lub miejsca jej wykonywania może nastąpić w szczególnie uzasadnionych wypadkach, na podstawie decyzji sądowego kuratora zawodowego.”;

36)art. 57a otrzymuje brzmienie:

„Art. 57a. § 1. Rozpoczęcie odbywania kary orzeczonej na podstawie art. 35 § 1 Kodeksu karnego następuje w dniu, w którym skazany przystąpił do wykonywania wskazanej pracy; do okresu odbywania tej kary wlicza się wyłącznie okresy, w których skazany rzeczywiście świadczył wskazaną pracę.

§ 2. Rozpoczęcie odbywania kary orzeczonej na podstawie art. 35 § 3 Kodeksu karnego następuje w pierwszym dniu okresu, w którym dokonuje się potrącenia skazanemu z wynagrodzenia za pracę.

§ 3. Wykonywanie nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne może odbywać się także w dni ustawowo wolne od pracy i dni wolne od pracy u danego pracodawcy.”;

37)art. 58 otrzymuje brzmienie:

„Art. 58. § 1. Właściwy organ gminy informuje sądowego kuratora zawodowego o wyznaczonych dla skazanych miejscach pracy, rodzaju pracy oraz

osobie odpowiedzialnej za organizowanie pracy i jej przebieg.

§ 2. Podmioty, o których mowa w art. 56 § 1 i 2, sporządzają informację dotyczącą pracy skazanego, w szczególności informację o dniu rozpoczęcia i zakończenia pracy, jej przebiegu, liczbie godzin przepracowanych przez skazanego, rodzaju wykonywanej przez niego pracy, niezgłoszeniu się do pracy, niepodjęciu przydzielonej pracy, przeszkodzie uniemożliwiającej wykonanie pracy, opuszczeniu pracy bez usprawiedliwienia, każdym przypadku niesumiennego wykonywania pracy oraz uporczywego nieprzestrzegania ustalonego porządku i dyscypliny pracy.

§ 3. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji określi, w drodze rozporządzenia, zasady i tryb wyznaczania przez właściwy organ gminy podmiotów wskazanych w art. 56 § 1, w których wykonywana jest kara ograniczenia wolności i praca społecznie użyteczna, oraz obowiązki tych podmiotów, a także podmiotów, o których mowa w art. 56 § 2, w zakresie wykonywania tej kary i pracy, uwzględniając w szczególności zasady organizowania miejsc pracy i przydziału pracy, dopuszczalny wymiar czasu pracy oraz obowiązki w zakresie kontroli skazanych i informowania o wykonywaniu kary i pracy.”;

38)art. 61 otrzymuje brzmienie:

„Art. 61. Jeżeli względy wychowawcze za tym przemawiają,

sąd może w okresie wykonywania kary ograniczenia wolności zmniejszyć orzeczoną liczbę godzin wykonywanej pracy w stosunku tygodniowym lub wysokość miesięcznych potrąceń z wynagrodzenia za pracę, jednak nie więcej niż do granicy ustawowego minimum określonego w art. 35 § 1 i 3 Kodeksu karnego.”;

39)art. 62 otrzymuje brzmienie:

„Art. 62. Sąd odracza wykonanie kary ograniczenia wolności lub udziela przerwy w jej wykonaniu w razie powołania skazanego do czynnej służby wojskowej, do czasu ukończenia tej służby. Wobec takiego skazanego sąd może zastosować odpowiednio przepisy art. 336 § 3 i 4 Kodeksu karnego.”;

40)uchyla się art. 63;

41)art. 63a otrzymuje brzmienie:

„Art. 63a. § 1. W szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może zamienić obowiązek wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne na potrącenie wynagrodzenia za pracę.

§ 2. Z tych samych względów sąd może zamienić potrącenie wynagrodzenia za pracę na obowiązek nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne.

§ 3. W posiedzeniu ma prawo wziąć udział prokurator, sądowy kurator zawodowy, skazany oraz obrońca. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.”;

42) uchyla się art. 64;

43) art. 65 otrzymuje brzmienie:

„Art. 65. § 1. Jeżeli skazany uchyla się od odbywania kary ograniczenia wolności, sąd zarządza wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności. W razie gdy skazany wykonał część kary ograniczenia wolności, sąd zarządza wykonanie zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze odpowiadającym karze ograniczenia wolności pozostałej do wykonania, przyjmując, że jeden dzień zastępczej kary pozbawienia wolności jest równoważny dwóm dniom kary ograniczenia wolności.

§ 2. Jeżeli w wyroku nie określono zastępczej kary pozbawienia wolności, sąd określa jej wymiar; przepis § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 3. W posiedzeniu ma prawo wziąć udział prokurator, sądowy kurator zawodowy, skazany oraz obrońca. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.

§ 4. Postanowienie w przedmiocie zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia.”;

44) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Art. 66. § 1. Orzekanie w przedmiocie wykonywania kary ograniczenia wolności, zarządzenia wykonania kary zastępczej, a także zwolnienia od reszty

kary może nastąpić również na wniosek sądowego kuratora zawodowego.

§ 2. Wniosek skazanego lub jego obrońcy o zwolnienie od reszty kary ograniczenia wolności złożony przed upływem 3 miesięcy od wydania poprzedniego postanowienia w tym przedmiocie nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.

§ 3. Zwalniając skazanego od reszty kary ograniczenia wolności, sąd zawiadamia o tym sądowego kuratora zawodowego oraz podmiot, w którym wykonywana jest kara.”;

45)w art. 74:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Na postanowienie, o którym mowa w § 1, przysługuje zażalenie.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli po wydaniu postanowienia przez sąd penitencjarny zajdą nowe okoliczności uzasadniające zmianę rodzaju i typu zakładu karnego lub systemu terapeutycznego, decyzję w tym przedmiocie może podjąć komisja penitencjarna.”;

46)art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. § 1. Komisja penitencjarna podejmuje decyzje w sprawach:

1) kierowania skazanego do właściwego zakładu karnego, jeżeli nie określił tego sąd w wyroku,

2) kierowania skazanego do określonego

systemu odbywania kary, jeżeli nie określił tego sąd w wyroku,

- 3) ustalania indywidualnych programów oddziaływań wobec skazanego albo indywidualnych programów terapeutycznych i dokonywania ocen ich realizacji,
- 4) dokonywania okresowych ocen postępów skazanego w resocjalizacji,
- 5) kwalifikowania i wycofywania skazanych z nauczania w szkołach i na kursach,
- 6) kwalifikowania skazanych, o których mowa w art. 84 § 2, do zakładów karnych dla młodocianych oraz skazanych, o których mowa w art. 96 § 3, do odbywania kary w oddziałach terapeutycznych,
- 7) kwalifikowania skazanego, o którym mowa w art. 88 § 4, jako wymagającego osadzenia w zakładzie karnym typu zamkniętego w warunkach zapewniających ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo zakładu, oraz wymienionego w art. 88 § 3, jako wymagającego osadzenia w tym zakładzie w wyznaczonym oddziale lub celi oraz dokonywanie, co najmniej raz na 3 miesiące, weryfikacji tych decyzji,
 - 1) kierowania i wycofywania skazanych z oddziałów terapeutycznych;
 - 2) przeniesień skazanych, o których mowa w art. 89, po dokonaniu oceny okresowej postępów w resocjalizacji,
 - 3) określenia prognozy kryminologiczno-

-społecznej skazanego, w związku z warunkowym przedterminowym zwolnieniem,

- 4) korzystania przez skazanego z uprawnień określonych w art. 107 § 1 oraz zwolnienia z wykonywania pracy, na podstawie art. 121 § 7.

§ 2. Komisja penitencjarna wyraża opinie w sprawach:

- 1) przyznania skazanemu przepustki, o której mowa w art. 91 pkt 7 lub art. 92 pkt 9, oraz nagrody, o której mowa w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16, wówczas gdy są one udzielane:
 - a) po raz pierwszy,
 - a) po przerwie trwającej dłużej niż 6 miesięcy,
 - c) po powstaniu istotnych zmian w sytuacji prawnej lub rodzinnej skazanego,
- 2) przyznania nagrody, o której mowa w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16, skazanemu skierowanemu do odbywania kary w zakładzie karnym typu zamkniętego,
- 3) projektu porządku wewnętrznego zakładu karnego oraz zmiany tego porządku,
- 4) innych, przekazanych jej przez dyrektora zakładu karnego.

§ 3. Do zakresu działania komisji penitencjarnej należy również wykonywanie innych zadań przewidzianych w ustawie i w przepisach wydanych na jej podstawie.

§ 4. Jeżeli decyzja komisji penitencjarnej w przedmiocie klasyfikacji jest sprzeczna z prawem, o jej zmianie lub uchyleniu orzeka sąd penitencjarny; art. 7 § 5 stosuje się odpowiednio.

§ 5. W wypadku określonym w § 4 decyzję komisji penitencjarnej może także uchylić dyrektor okręgowy Służby Więziennej albo Dyrektor Generalny Służby Więziennej.”;

47)art. 79 otrzymuje brzmienie:

„Art. 79. § 1. Skazanego na karę pozbawienia wolności sąd wzywa do stawienia się w wyznaczonym terminie w areszcie śledczym, położonym najbliżej jego miejsca zamieszkania, wraz z dokumentem stwierdzającym tożsamość. Sąd może polecić doprowadzenie skazanego do aresztu śledczego bez wezwania.

§ 2. Jeżeli skazany, mimo wezwania, nie stawił się w areszcie śledczym, sąd poleca go doprowadzić. Kosztami doprowadzenia sąd obciąża skazanego.

§ 3. Przeniesienie skazanego z aresztu śledczego do właściwego zakładu karnego następuje po decyzji klasyfikacyjnej komisji penitencjarnej.

§ 4. Jeżeli skazanym jest żołnierz, a sąd zarządza doprowadzenie go do aresztu śledczego, obowiązek doprowadzenia spoczywa na właściwych organach wojskowych.”;

48)w art. 79a § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 79a. § 1. Przy przyjęciu do aresztu śledczego skazany

okazuje dokument stwierdzający tożsamość, podaje dane osobowe, informuje o zmianie danych osobowych, o miejscu zameldowania lub przebywania bez zameldowania, o uprzedniej karalności, o stanie zdrowia, a także o ciężących na nim zobowiązaniach alimentacyjnych. Skazany może być także poddany czynnościom mającym na celu jego identyfikację, a w szczególności: sfotografowaniu, oględzinom zewnętrznym ciała, pobraniu odcisków oraz okazaniu innym osobom.”;

49)w art. 79b § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 79b. § 1. Skazanego przyjętego do aresztu śledczego umieszcza się w celi przejściowej, na okres niezbędny, nie dłużej jednak niż na 14 dni, dla poddania go wstępnym badaniom lekarskim, zabiegom sanitarnym i wstępnym badaniom osobopoznawczym oraz zapoznania z podstawowymi aktami prawnymi dotyczącymi wykonywania kary pozbawienia wolności i porządkiem wewnętrznym zakładu karnego.”;

50)w art. 80 § 1 i § 1a otrzymują brzmienie:

„§ 1. Jeżeli tę samą osobę skazano na kilka kar skutkujących pozbawieniem wolności, wykonuje się je w takiej kolejności, w jakiej wpłynęły do wykonania orzeczenia, którymi wymierzono te kary.

§1a. Orzeczenia prawomocne wykonuje się przed orzeczeniami nieprawomocnymi. Kary porządkowe i środki przymusu wykonuje się w pierwszej kolejności.

Zastępcze kary pozbawienia wolności oraz zastępcze kary aresztu za nieuiszczoną grzywnę wykonuje się w ostatniej kolejności.”;

51)w art. 86 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W zakładzie karnym, o którym mowa w § 1, mogą odbywać karę skazani określeni w art. 65 Kodeksu karnego, jeżeli przemawiają za tym względy resocjalizacyjne.”;

52)w art. 88 po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. Skazanego objętego ochroną na mocy ustawy o świadku koronnym osadza się w zakładzie karnym typu zamkniętego.”;

53)art. 88a otrzymuje brzmienie:

„Art. 88a. § 1. Skazanego, o którym mowa w art. 88 § 3, osadza się w wyznaczonym oddziale lub celi zakładu karnego typu zamkniętego, zawiadamiając o tym sędziego penitencjarnego.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się do skazanego, zwanego dalej „skazanym niebezpiecznym”, którego właściwości, warunki osobiste, motywacje, sposób zachowania się przy popełnieniu przestępstwa, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, sposób zachowania się w trakcie pobytu w zakładzie karnym lub stopień demoralizacji stwarzają poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu i

który:

1) popełnił przestępstwo, w szczególności:

a) zamachu na:

- niepodległość lub integralność Rzeczypospolitej Polskiej,
- konstytucyjny ustrój państwa lub konstytucyjne organy Rzeczypospolitej Polskiej,
- życie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- jednostkę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,

b) ze szczególnym okrucieństwem lub udręczeniem,

c) wzięcia lub przetrzymania zakładnika albo w związku z wzięciem zakładnika,

d) uprowadzenia statku wodnego lub powietrznego,

e) z użyciem broni palnej, materiałów wybuchowych albo łatwopalnych,

f) w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnianie przestępstw,

2) podczas uprzedniego lub obecnego pozbawienia wolności stwarzał zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu karnego lub aresztu śledczego w ten sposób, że:

a) był organizatorem lub aktywnym uczestnikiem zbiorowego wystąpienia

w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,

b) dopuścił się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego lub inną osobę zatrudnioną w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,

c) był sprawcą zgwałcenia, pobicia skutkującego ciężkim uszkodzeniem ciała albo znęcał się nad skazanym, ukaranym lub tymczasowo aresztowanym,

d) uwolnił się lub usiłował uwolnić się z zakładu karnego lub aresztu śledczego albo podczas konwojowania poza terenem takiego zakładu lub aresztu.

§ 3. Skazanego, o którym mowa w art. 88 § 5a, można osadzić, za jego zgodą, w oddziale lub celi, o których mowa w § 1.”;

54)w art. 88b pkt 1 i 3, w art. 124 § 3 pkt 4, w art. 136 § 3, w art. 221 § 2 pkt 5 i w art. 221a wyrazy „z zakresu kultury fizycznej i sportu” zastępuje się wyrazami „z zakresu kultury fizycznej”;

55)w art. 90:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zajęcia kulturalno-oświatowe i z zakresu kultury fizycznej oraz nauczanie organizuje się w obrębie zakładu karnego,”

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) widzenia skazanych podlegają nadzorowi administracji zakładu karnego; rozmowy skazanych w trakcie widzeń mogą podlegać kontroli administracji zakładu karnego,”

c) uchyla się pkt 8,

d) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) rozmowy telefoniczne skazanych mogą podlegać kontroli administracji zakładu karnego.”;

56)w art. 96 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Skazanego z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi, w tym skazanego za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych lub upośledzonego umysłowo, kieruje się do zakładu karnego typu zamkniętego.”;

57)art. 100 otrzymuje brzmienie:

„Art. 100. § 1. Skazany odbywa karę we właściwym zakładzie karnym. Przeniesienie skazanego do innego właściwego zakładu karnego może nastąpić, w szczególności w przypadku:

- 1) skierowania do właściwego, ze względu na rodzaj, typ, system wykonywania kary lub zabezpieczenie zakładu karnego,
- 2) zmiany przeznaczenia lub w celu zlikwidowania przeludnienia zakładu,
- 3) zatrudnienia lub nauki,
- 4) udzielenia świadczenia zdrowotnego,
- 5) skierowania do ośrodka diagnostycznego,

oddziału terapeutycznego lub oddziału dla osób, o których mowa w art. 88 § 3 i art. 212a § 2,

- 6) udziału w czynności procesowej,
- 7) ważnych względów rodzinnych,
- 8) względów związanych z bezpieczeństwem skazanego.

§ 2. Dyrektor Generalny Służby Więziennej ustala miejsce odbywania kary pozbawienia wolności dla skazanego objętego ochroną na mocy ustawy o świadku koronnym.”;

58)w art. 102:

a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) korzystania z urządzeń i zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej, radia, telewizji, książek i prasy,”,

b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) prowadzenia korespondencji z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innymi organami państwowymi, samorządu terytorialnego, Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz z Rzecznikiem Praw Dziecka.”;

59)w art. 103:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Skazani mają prawo kierować skargi do organów powołanych na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka.”,

b) uchyla się § 2;

60)w art. 105 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Dyrektor zakładu karnego podejmuje decyzje dotyczące zatrzymania korespondencji w zakładach karnych typu zamkniętego i półotwartego, a w zakładach karnych typu półotwartego także cenzurowania korespondencji oraz kontrolowania rozmów w trakcie widzeń i telefonicznych, z wyjątkiem wypadków określonych w art. 8 § 3 oraz art. 8a § 2 i 3, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa zakładu lub porządku publicznego, powiadamiając o tym sędziego penitencjarnego oraz skazanego. Dyrektor zakładu karnego może zezwolić na przekazanie skazanemu ważnej wiadomości zawartej w zatrzymanej korespondencji.”;

61)w art. 105a:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W widzeniu mogą uczestniczyć nie więcej niż dwie osoby pełnoletnie. Liczba osób niepełnoletnich nie podlega ograniczeniu. Osoby niepełnoletnie mogą korzystać z widzeń tylko pod opieką pełnoletnich.”,

b) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. W czasie widzenia zezwala się na spożywanie artykułów żywnościowych i napojów zakupionych przez odwiedzających na terenie zakładu karnego. Artykuły żywnościowe i napoje, które nie zostały spożyte w czasie widzenia, przekazuje się osobie odwiedzającej.”;

62)w art. 113:

a) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Na pisemny wniosek skazanego i na jego koszt przekazuje się środki pieniężne i przedmioty wartościowe pozostające do jego dyspozycji na rzecz wskazanych przez niego osób, instytucji i organizacji; w uzasadnionych wypadkach koszty przekazania może pokryć zakład karny.”,

b) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Wolne od egzekucji są:

- 1) zapomogi przyznane skazanemu przez dyrektora zakładu karnego,
- 2) środki pieniężne przyznane skazanemu ze środków, o których mowa w art. 136a § 1,
- 3) środki pieniężne wpłacone na poczet grzywny, która została zamieniona na zastępczą karę pozbawienia wolności lub zastępczą karę aresztu.”;

63)w art. 115 § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, zakres i tryb udzielania świadczeń zdrowotnych osobom pozbawionym wolności przez zakłady opieki zdrowotnej dla osób pozbawionych wolności, mając na uwadze konieczność zapewnienia osobom pozbawionym wolności opieki zdrowotnej także przez pozawięzienne zakłady opieki zdrowotnej, jeżeli udzielenie takiej opieki przez zakłady przeznaczone dla osób pozbawionych wolności nie jest możliwe, w szczególności z powodu braku specjalistycznego sprzętu medycznego.”;

64)w art. 116 w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) poddania się – niezależnie od obowiązków określonych w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych, wenerycznych i gruźlicy, alkoholizmu i narkomanii – przewidzianym przepisami badaniami, leczeniu, zabiegom lekarskim, sanitarnym oraz rehabilitacji, a także badaniami na obecność w organizmie środków odurzających, a skazany, co do którego sędzia penitencjarny zarządził przeprowadzenie badań psychologicznych lub psychiatrycznych, dodatkowo – udzielania osobom prowadzącym badania informacji o stanie zdrowia, przebytych chorobach i urazach oraz warunkach, w jakich się wychował oraz wykonywania zleconych przez psychiatrę lub psychologa czynności niezbędnych dla potrzeb badania.”;

65)po art. 116a dodaje się art. 116b w brzmieniu:

„Art. 116b. § 1. Badanie w celu ustalenia w organizmie skazanego obecności środka odurzającego lub psychotropowego przeprowadza się przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego.

§ 2. Skazanego odmawiającego poddania się badaniu, o którym mowa w § 1, uznaje się za osobę, w której organizmie znajduje się środek odurzający lub psychotropowy.

§ 3. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób przeprowadzenia badań na obecność środków odurzających lub psychotropowych w organizmie, uwzględniając w szczególności dokumentowanie oraz sposoby

weryfikacji wyników testu.”;

66)w art. 117 dotychczasową treść zapisuje się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Skazanego, o którym mowa w § 1, obejmuje się leczeniem i rehabilitacją w miarę możliwości bezpośrednio przed przewidywanym warunkowym zwolnieniem lub przed wykonaniem kary, chyba że szczególne okoliczności lub wyniki badań osobopoznawczych przemawiają za wcześniejszym rozpoczęciem stosowania oddziaływań specjalistycznych.”;

67)w art. 118 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Na postanowienie, o którym mowa w § 3, przysługuje zażalenie.”;

68)w art. 119 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Na postanowienie, o którym mowa w § 2, przysługuje zażalenie.

§ 4. Ściągnięcie kosztów następuje w trybie przewidzianym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

69)w art. 123 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Wynagrodzenie przysługujące skazanemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy ustala się w sposób zapewniający osiągnięcie co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego na podstawie odrębnych przepisów, przy przepracowaniu pełnego miesięcznego wymiaru czasu pracy lub wykonaniu pełnej miesięcznej normy pracy. W wypadku

przepracowania niepełnej miesięcznej normy czasu pracy lub niewykonania pełnej miesięcznej normy pracy, wynagrodzenie wypłaca się proporcjonalnie do ilości czasu pracy lub wykonanej normy pracy. W razie zatrudnienia skazanego w niepełnym wymiarze czasu pracy najniższe wynagrodzenie ustala się w kwocie proporcjonalnej do liczby godzin zatrudnienia, biorąc za podstawę połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę.”;

70)w art. 123a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Skazanemu, za jego pisemną zgodą, lub na jego wniosek, dyrektor może zezwolić na nieodpłatne zatrudnienie przy pracach publicznych na rzecz organów administracji publicznej, przy pracach wykonywanych na cele charytatywne, przy pracach wykonywanych na rzecz organizacji pożytku publicznego, lub przy pracach porządkowych i pomocniczych wykonywanych na rzecz jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.”;

71)tytuł oddziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Działalność kulturalno-oświatowa, społeczna i kultura fizyczna”;

72)w art. 135 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W zakładach karnych stwarza się skazanym warunki odpowiedniego spędzania czasu wolnego. W tym celu organizuje się zajęcia kulturalno-oświatowe, z zakresu kultury fizycznej oraz pobudza aktywność społeczną skazanych.”;

73)art. 138 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Nagrodami są:

- 1) pochwała,
- 2) zezwolenie na dodatkowe lub dłuższe widzenie,
- 3) nagroda rzeczowa lub pieniężna,
- 4) dodatkowy lub dłuższy spacer,
- 5) zezwolenie na otrzymanie jednej w kwartale dodatkowej paczki żywnościowej lub otrzymanie paczki przekraczającej dopuszczalny ciężar,
- 6) zezwolenie na dokonywanie dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów dopuszczonych do sprzedaży w zakładzie karnym,
- 7) zezwolenie na częstsze branie udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej,
- 8) indywidualne odstępstwo od porządku wewnętrznego zakładu karnego, w zakresie ustalonym przez dyrektora zakładu karnego,
- 9) zezwolenie na odbywanie widzeń we własnej odzieży,
- 10) zezwolenie na przekazanie osobie wskazanej przez skazanego upominku,
- 11) zezwolenie na telefoniczne porozumienie się skazanego ze wskazaną przez niego osobą na koszt zakładu karnego.
- 12) zatarcie wszystkich lub niektórych kar dyscyplinarnych,
- 13) zezwolenie na widzenie bez osoby dozorującej,
- 14) zezwolenie na widzenie w oddzielnym pomiesz-

czeniu, bez osoby dozoru, bez osoby dozoru,

- 15) zezwolenie na widzenie bez dozoru, poza obrębem zakładu karnego, z osobą najbliższą lub osobą godną zaufania, na okres nie przekraczający jednorazowo 30 godzin,
- 16) zezwolenie na opuszczenie zakładu karnego bez dozoru, na okres nie przekraczający jednorazowo 14 dni.”;

74)art. 139 otrzymuje brzmienie:

„Art. 139. § 1. Nagrody wymienione w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16 można przyznać skazanemu, którego postawa w czasie odbywania kary uzasadnia przypuszczenie, że w czasie pobytu poza zakładem karnym będzie przestrzegał porządku prawnego, po odbyciu przez niego co najmniej jednej czwartej kary, a w przypadku skazanego określonego w art. 64 § 1 i 2 Kodeksu karnego – co najmniej jednej trzeciej kary; przepis stosuje się odpowiednio do sumy dwóch lub więcej kar.

§ 2. Przyznanie nagród wymienionych w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16 tymczasowo aresztowanemu, mającemu prawa i obowiązki skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności, wymaga wydania zarządzenia o zgodzie przez organ, do którego dyspozycji pozostaje.

§ 3. Łączna liczba nagród wymienionych w art. 138 § 1 pkt 15 nie może przekroczyć 28 w roku.

§ 4. Łączny czas trwania nagród wymienionych

w art. 138 § 1 pkt 16 nie może przekroczyć 28 dni w roku.

- § 5. Skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności w wymiarze nie niższym niż 15 lat lub karę dożywotniego pozbawienia wolności nagroda wymieniona w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16 może być przyznana po odbyciu przez niego, co najmniej dwóch trzecich tej części kary, po której mógłby być warunkowo przedterminowo zwolniony.
- § 6. Przyznanie nagrody wymienionej w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16 skazanemu odbywającemu karę 25 lat pozbawienia wolności albo karę dożywotniego pozbawienia wolności, w zakładzie karnym typu zamkniętego, wymaga zgody sędziego penitencjarnego.
- § 6a. Przepis § 6 stosuje się odpowiednio do skazanego z zaburzeniami preferencji seksualnych odbywającego karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym typu zamkniętego za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z tymi zaburzeniami.
- § 7. Nagrody wymienione w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16 dyrektor zakładu karnego przyznaje z urzędu lub na pisemny wniosek przełożonego skazanego. Dyrektor zakładu karnego może upoważnić kierownika wyodrębnionego oddziału do przyznawania nagrody wymienionej w art. 138 § 1 pkt 15.
- § 8. Jeżeli po przyznaniu nagrody, określonej w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16 wystąpią nowe

okoliczności uzasadniająca przypuszczenie, że skazany w czasie pobytu poza zakładem karnym nie będzie przestrzegał porządku prawnego, albo jeżeli skazany korzystający z nagrody określonej w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16 zostanie zatrzymany przez uprawniony organ w związku z naruszeniem przez niego porządku prawnego w trakcie trwania nagrody, organ, który przyznał nagrodę, podejmuje decyzję o cofnięciu nagrody bądź o zamianie nagrody na inną. W wypadku, o którym mowa w § 2, powiadamia się organ, który wydał zarządzenie.

§ 9. Skazanemu, który korzystając z nagród wymienionych w art. 138 § 1 pkt 15 i 16, nadużył zaufania, a w szczególności nie powrócił do zakładu karnego w wyznaczonym terminie bez usprawiedliwionej przyczyny, nie udziela się tych nagród przez okres co najmniej 6 miesięcy od dnia stawienia się lub doprowadzenia skazanego do zakładu karnego.

§ 10. Decyzję o przyznaniu nagrody sporządza się na piśmie i podaje do wiadomości skazanemu, a gdy względy wychowawcze za tym przemawiają, za jego zgodą – również innym osobom. Przepis ten ma również zastosowanie do decyzji o cofnięciu nagrody, bądź zamianie nagrody na inną.”;

75)w art. 140 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie korzystania przez skazanego z nagród

wymienionych w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16 albo z zezwolenia, o którym mowa w art. 141a § 1 lub w art. 165 § 2, ma on obowiązek bezzwłocznego zgłoszenia się do jednostki Policji, właściwej terytorialnie dla miejsca jego przebywania w okresie korzystania z zezwolenia, w celu potwierdzenia miejsca pobytu.”;

76)w art. 141 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Nie przyznaje się jako ulg nagród wymienionych w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16.”;

77)w art. 141a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W stosunku do osadzonych skierowanych do odbywania kary w zakładzie karnym typu zamkniętego zezwolenia, o którym mowa w § 1, udziela sędzia penitencjarny, a w wypadkach niecierpiących zwłoki – dyrektor zakładu karnego.”;

78)art.143 otrzymuje brzmienie:

„Art. 143. § 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) nagana,
- 2) pozbawienie wszystkich lub niektórych nie wykorzystanych przez skazanego nagród lub ulg albo zawieszenie ich wykonania, na okres do 3 miesięcy,
- 3) pozbawienie korzystania z udziału w niektórych zajęciach kulturalno-oświatowych lub z zakresu kultury fizycznej, z wyjątkiem korzystania z książek i prasy, na okres do 3 miesięcy,

- 4) pozbawienie możliwości otrzymania paczki żywnościowej w kwartale następującym bezpośrednio po kwartale, w którym kara została wymierzona,
- 5) pozbawienie lub ograniczenie prawa dokonywania zakupów artykułów żywnościowych lub wyrobów tytoniowych oraz innych artykułów dopuszczonych do sprzedaży w zakładzie karnym, na okres do 3 miesięcy,
- 6) udzielanie widzeń w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt z osobą odwiedzającą, na okres do 3 miesięcy,
- 7) umieszczenie w celi izolacyjnej na okres do 28 dni.

§ 2. Kar dyscyplinarnych wymienionych w § 1 pkt 4, 5 lub 7 nie stosuje się wobec kobiet ciężarnych, karmiących lub sprawujących opiekę nad własnymi dziećmi w domach matki i dziecka.

§ 3. Karę dyscyplinarną, o której mowa w § 1 pkt 7, można wymierzyć skazanemu, który popełnił przekroczenie naruszające w poważnym stopniu obowiązującą w zakładzie karnym dyscyplinę i porządek. Kara ta polega na osadzeniu skazanego pojedynczo w celi oraz uniemożliwieniu mu kontaktu z innymi skazanymi; w trakcie jej wykonywania skazanego pozbawia się możliwości:

- 1) korzystania z widzeń i samoinkasujących

- aparatów telefonicznych,
- 2) korzystania ze sprzętu audiowizualnego i komputerowego,
 - 3) bezpośredniego uczestniczenia, wspólnie z innymi skazanymi, w nabożeństwach, spotkaniach religijnych i nauce religii; na żądanie skazanego należy mu jednak umożliwić bezpośrednie uczestniczenie w nabożeństwie w warunkach uniemożliwiających mu kontakt z innymi skazanymi,
 - 4) korzystania z udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych z zakresu kultury fizycznej, z wyjątkiem korzystania z książek i prasy,
 - 5) dokonywania zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych,
 - 6) uczestniczenia w nauczaniu i zatrudnieniu poza celą,
 - 7) korzystania z własnej odzieży, obuwia oraz wyrobów tytoniowych.”;

79)w art. 144 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kary dyscyplinarne określone w art. 143 § 1 pkt 4-7 wymierza dyrektor zakładu karnego, a inne kary – również osoba przez niego upoważniona.”;

80)w art. 145 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przed wymierzeniem skazanemu kary dyscyplinarnej określonej w art. 143 § 1 pkt 7 lekarz albo psycholog wydaje pisemną opinię o jego zdolności do odbycia tej

kary. Wymierzenie tej kary w wymiarze powyżej 14 dni wymaga zgody sędziego penitencjarnego.”;

81)w art. 147 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Termin dotyczący rozpoczęcia wykonania kary dyscyplinarnej, o którym mowa w § 1, nie dotyczy kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 143 § 1 pkt 4 i w art. 222 § 2 pkt 2.”;

82)art. 151 otrzymuje brzmienie:

„Art. 151. § 1. Sąd może odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności na okres do roku, jeżeli natychmiastowe wykonanie kary pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki.”,

§ 2. Sąd może odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności w wymiarze do 2 lat w razie wystąpienia okoliczności, o której mowa w art. 248; odroczenia nie udziela się skazanym określonym w art. 64 § 1 i 2 oraz art. 65 Kodeksu karnego, a także skazanym za przestępstwa określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych.

§ 3. Odroczenie może być udzielone kilkakrotnie, jednakże łączny okres odroczenia nie może przekroczyć roku od dnia wydania pierwszego postanowienia, chyba że chodzi o kobietę ciężarną lub w okresie 3 lat po urodzeniu dziecka i sprawowania nad nim opieki.

§ 4. Odraczając wykonanie kary, sąd może zobowiązać skazanego do utrzymywania w

okresie odroczenia kontaktu z sądowym kuratorem zawodowym w miejscu pobytu, niezmienniania bez jego zgody miejsca pobytu, podjęcia starań o znalezienie pracy zarobkowej, meldowania się we wskazanej jednostce Policji lub poddania się leczeniu, w szczególności odwykowemu lub rehabilitacyjnemu, albo oddziaływaniom terapeutycznym lub uczestnictwu w programach korekcyjno-edukacyjnych.”;

83)art. 152 otrzymuje brzmienie:

„Art. 152. § 1. Jeżeli odroczenie wykonania kary nieprzekraczającej 2 lat pozbawienia wolności trwało przez okres co najmniej roku – sąd może warunkowo zawiesić wykonanie tej kary na zasadach określonych w art. 69-75 Kodeksu karnego.

§ 2. Na postanowienie w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania kary, o którym mowa w § 1, przysługuje zażalenie; w posiedzeniu ma prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz obrońca.”;

84)w art. 153:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd penitencjarny może udzielić przerwy w wykonaniu kary, jeżeli przemawiają za tym ważne względy rodzinne lub osobiste. Przepisy art. 151 § 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”,

b) uchyla się § 4,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Sądem penitencjarnym właściwym miejscowo do udzielenia dalszych przerw jest sąd, który udzielił pierwszej przerwy. Jest on również właściwy do orzeczenia przerwy, o której mowa w § 3, o ile skazany nadal przebywa na wolności.”;

85)po art. 153 dodaje się art. 153a w brzmieniu:

„Art. 153a. § 1. W posiedzeniu w przedmiocie odroczenia lub przerwy ma prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz jego obrońca, a także sądowy kurator zawodowy, jeżeli składał wniosek o wydanie postanowienia.

§ 2. Na postanowienie w przedmiocie odroczenia lub przerwy przysługuje zażalenie.”;

86)w art. 154 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli prokurator oświadczył, że sprzeciwia się udzieleniu przerwy, postanowienie o udzieleniu przerwy staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia.”;

87)w art. 155 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli kara lub suma kar pozbawienia wolności przekracza 3 lata.”;

88)art. 156 otrzymuje brzmienie:

„Art. 156. § 1. Odroczenie wykonania kary sąd może odwołać w razie ustania przyczyny, dla której zostało udzielone, lub w wypadku, gdy skazany nie korzysta z odroczenia w celu, w jakim zostało udzielone, albo rażąco narusza porządek prawny, jak również z powodu

niewykonywania obowiązków określonych w art. 151 § 4.

- § 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do przerwy w wykonaniu kary; postanowienie o odwołaniu przerwy wydaje sąd penitencjarny, który jej udzielił.
- § 3. Właściwy sąd odwołuje odroczenie lub przerwę w wykonaniu kary, jeżeli okoliczności, o których mowa w § 1 i 2, zaistnieją po udzieleniu skazanemu pisemnego upomnienia przez sądowego kuratora zawodowego, chyba że przemawiają przeciwko temu szczególne względy.
- § 4. Jeżeli w czasie przerwy w odbywaniu kary skazany został tymczasowo aresztowany, kara pozbawienia wolności, której odbywanie zostało przerwane, podlega wykonaniu z mocy prawa.
- § 5. Przepis § 4 stosuje się odpowiednio do odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności.”;

89)po art. 158 dodaje się art. 158a w brzmieniu:

„Art. 158a. Na postanowienie w przedmiocie odwołania odroczenia lub przerwy, a także w przedmiocie wniosku o zwolnienie od wykonania kary pozbawienia wolności, o której mowa w art. 336 § 3 i 4 Kodeksu karnego, przysługuje zażalenie.”;

90)art. 159 otrzymuje brzmienie:

„Art. 159. Warunkowo zwolnionego sąd penitencjarny może w okresie próby oddać pod dozór kuratora

sądowego, osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, organizacji lub instytucji, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym, oraz nałożyć na niego obowiązki określone w art. 72 § 1 Kodeksu karnego, a jeżeli szkoda wyrządzona przestępstwem, za które skazany odbywa karę, nie została naprawiona, również orzec obowiązek określony w art. 72 § 2 Kodeksu karnego. Wobec skazanego za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, młodocianego sprawcy przestępstwa umyślnego, sprawcy określonego w art. 64 Kodeksu karnego, a także wobec skazanego na karę dożywotniego pozbawienia wolności, oddanie pod dozór kuratora sądowego jest obowiązkowe.”;

91)art. 160 otrzymuje brzmienie:

„Art. 160. § 1. Sąd penitencjarny odwołuje warunkowe zwolnienie, jeżeli zwolniony w okresie próby popełnił przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

§ 2. Sąd penitencjarny może odwołać warunkowe zwolnienie, jeżeli zwolniony w okresie próby rażąco narusza porządek prawny, w szczególności popełnił inne przestępstwo lub została orzeczona kara inna niż określona w § 1 albo gdy uchyla się od dozoru, wykonywania nałożonych obowiązków lub

orzeczonych środków karnych. W posiedzeniu ma prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz obrońca, a gdy skazany pozostaje pod dozorem, również sądowy kurator zawodowy, osoba godna zaufania lub przedstawiciel stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, o której mowa w art. 159.

- § 3. Sąd penitencjarny odwołuje warunkowe zwolnienie, jeżeli okoliczności, o których mowa w § 2, zaistnieją po udzieleniu skazanemu pisemnego upomnienia przez sądowego kuratora zawodowego, chyba że przemawiają przeciwko temu szczególne względy.
- § 4. Na postanowienie w przedmiocie odwołania warunkowego zwolnienia przysługuje zażalenie.
- § 5. Postanowienie o odwołaniu warunkowego zwolnienia staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia się.
- § 6. W razie odwołania warunkowego zwolnienia nie zalicza się na poczet kary okresu spędzonego na wolności.”;

92)art. 161 otrzymuje brzmienie:

„Art. 161. § 1. O warunkowym zwolnieniu orzeka sąd penitencjarny, posiedzenie powinno odbyć się w zakładzie karnym. W posiedzeniu ma prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz obrońca, a także inne osoby, którym służy uprawnienie do złożenia wniosku o

warunkowe przedterminowe zwolnienie, jeżeli wniosek taki złożyły.

- § 2. Wniosek o warunkowe zwolnienie może złożyć również dyrektor zakładu karnego lub sądowy kurator zawodowy.
- § 3. Wniosku skazanego lub jego obrońcy, złożonego przed upływem 3 miesięcy od wydania postanowienia o odmowie warunkowego zwolnienia, jeżeli orzeczona kara lub suma kar nie przekracza 3 lat pozbawienia wolności, a przed upływem 6 miesięcy jeżeli ten okres przekracza, nie rozpoznaje się aż do upływu tego okresu.
- § 4. Dyrektor zakładu karnego składając wniosek o warunkowe zwolnienie, przesyła jednocześnie opinię sporządzoną przez administrację zakładu karnego zawierającą w szczególności prognozę kryminologiczno – społeczną. W innych przypadkach opinię tę dyrektor zakładu karnego przesyła na żądanie sądu penitencjarnego.”;

93)art. 162 otrzymuje brzmienie:

„Art. 162. § 1. Sąd penitencjarny wysłuchuje przedstawiciela administracji zakładu karnego, a także sądowego kuratora zawodowego, jeżeli składał wniosek o warunkowe zwolnienie oraz powinien uwzględnić ugodę zawartą w wyniku mediacji. W wypadku skazanego za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych,

warunkowe zwolnienie nie może być udzielone bez zasięgnięcia opinii biegłych.

§ 2. Na postanowienie o warunkowym zwolnieniu przysługuje zażalenie. Podlega ono rozpoznaniu w terminie 14 dni. Przepis art. 154 § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Na postanowienie odmawiające udzielenia warunkowego zwolnienia przysługuje zażalenie także dyrektorowi zakładu karnego lub sądowemu kuratorowi zawodowemu, jeżeli składali wniosek o warunkowe zwolnienie.”;

94)w art. 163:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W sprawach związanych z wykonaniem orzeczenia o warunkowym zwolnieniu oraz w sprawie odwołania warunkowego zwolnienia właściwy jest sąd penitencjarny, który udzielił zwolnienia, jednakże w stosunku do zwolnionego zamieszkującego lub przebywającego w okręgu innego sądu, a także zwolnionego oddanego pod dozór, lub zobowiązanego do wykonania obowiązków związanych z okresem próby, właściwy jest sąd penitencjarny, w którego okręgu zamieszkuje lub przebywa skazany albo dozór lub obowiązki mają być, bądź są wykonywane.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Wykonując orzeczenie o warunkowym zwolnieniu wobec skazanego, który nie został oddany pod dozór lub zobowiązany do wykonania obowiązków związanych z okresem próby, sąd penitencjarny

stosuje odpowiednio art. 14.”;

95)w art. 165 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W okresie, o którym mowa w art. 164, skazany powinien w miarę możliwości odbywać karę we właściwym zakładzie karnym położonym najbliżej przyszłego miejsca zamieszkania.”;

96)w art. 166 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Skazanym zwalnianym w trybie art. 47 nie udziela się pomocy pieniężnej, chyba że szczególne względy przemawiają za jej udzieleniem, zwłaszcza w formie wymienionej w art. 167a § 3, w zakresie niezbędnym do opuszczenia zakładu karnego.”;

97)uchyla się art. 167;

98)w art. 167a § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jako ekwiwalent pomocy pieniężnej, o której mowa w art. 166 § 3 i 4, skazany może otrzymać przy zwolnieniu stosowną do pory roku odzież, bieliznę, obuwie, bilet na przejazd, a także artykuły żywnościowe na czas podróży. Decyzję w tym zakresie podejmuje dyrektor zakładu karnego.”;

99)art. 168 otrzymuje brzmienie:

„Art. 168. Jeżeli termin zwolnienia skazanego odbywającego karę przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, zwolnienie to następuje w ostatnim dniu, innym niż ustawowo wolny od pracy, poprzedzającym ten termin.”;

100)w rozdziale X tytuł oddziału 13 otrzymuje brzmienie:

„Informowanie o opuszczeniu przez skazanego zakładu karnego”;

101)art. 168a otrzymuje brzmienie:

„Art. 168a. § 1. Na wniosek pokrzywdzonego, odpowiednio, sędzieja penitencjarny lub dyrektor zakładu karnego niezwłocznie zawiadamia pokrzywdzonego, jego przedstawiciela ustawowego lub osobę, pod której stałą pieczęcią pokrzywdzony pozostaje, o zwolnieniu skazanego z zakładu karnego po odbyciu kary, o ucieczce skazanego z zakładu karnego, a także o wydaniu decyzji o udzieleniu skazanemu:

- 1) przepustki, o której mowa w art. 91 pkt 7 i w art. 92 pkt 9,
- 2) czasowego zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego bez dozoru lub bez konwoju funkcjonariusza Służby Więziennej albo asysty innej osoby godnej zaufania, o którym mowa w art. 138 § 1 pkt 15 lub 16, art. 141a § 1 oraz art. 165 § 2,
- 3) przerwy w wykonaniu kary,
- 4) warunkowego zwolnienia.

§ 2. O prawie do złożenia wniosku, o którym mowa w § 1, poucza pokrzywdzonego sąd, kierując orzeczenie do wykonania.

§ 3. W wypadku zwolnienia z zakładu karnego po odbyciu kary skazanego z zaburzeniami

preferencji seksualnych odbywającego karę pozbawienia wolności za przestępstwo określone w art. 197-203 Kodeksu karnego, popełnione w związku z tymi zaburzeniami, a także w wypadku ucieczki takiego skazanego z zakładu karnego lub wydania orzeczenia lub decyzji, o których mowa w § 1, odpowiednio sędzieja penitencjarny lub dyrektor niezwłocznie zawiadamia o tym jednostkę Policji, właściwą dla miejsca pobytu skazanego.

§ 4. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio w stosunku do skazanego za przestępstwo popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa oraz skazanego odbywającego karę pozbawienia wolności orzeczoną za przestępstwo umyślne w wymiarze nie niższym niż 3 lata.”;

102)w art. 173:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do obowiązków sądowego kuratora zawodowego należy:

- 1) sprawowanie dozorów w stosunku do skazanego lub sprawcy,
- 2) kontrolowanie w okresie próby wykonania przez skazanego lub sprawcę nałożonych na niego obowiązków,
- 3) składanie wniosków o zmianę okresu próby w sprawach dotyczących wykonywania postanowienia o warunkowym zwolnieniu,

- 4) składanie wniosków o podjęcie postępowania warunkowo umorzonego,
- 5) składanie wniosków o ustanowienie, rozszerzenie lub zmianę obowiązków w okresie próby,
o zwolnienie od wykonania tych obowiązków albo
o oddanie pod dozór lub zwolnienie od dozoru,
- 6) składanie wniosków o odroczenie lub o przerwę wykonania kary lub o odwołanie odroczenia lub przerwy wykonania kary,
- 7) składanie wniosków o warunkowe zwolnienie i o odwołanie warunkowego zwolnienia,
- 8) składanie wniosków o zarządzenie wykonania kary, której wykonanie warunkowo zawieszono, oraz o wykonanie kary zastępczej,
- 9) składanie wniosków dotyczących wykonania kary ograniczenia wolności,
- 10) udzielanie pomocy z funduszu pomocy postpenitencjarnej,
- 11) branie udziału w posiedzeniach sądu, w wypadkach wskazanych w ustawie,
- 12) podejmowanie czynności mających na celu przygotowanie skazanego do zwolnienia z zakładu karnego,
- 13) przeprowadzanie na żądanie organów wykonawczych wywiadów środowiskowych,
- 14) wykonywanie innych czynności wynikających z niniejszej ustawy oraz przepisów odrębnych.”;

b) dodaje się § 3-5 w brzmieniu:

„§ 3. W razie zaistnienia okoliczności, określonych

w art. 68 § 2 lub art. 75 § 2 Kodeksu karnego lub art. 156 § 1 i 2 lub art. 160 § 2, sądowy kurator zawodowy może odstąpić od złożenia odpowiedniego wniosku, o którym mowa w § 2 pkt 4 oraz 6-8, jeżeli przemawiają za tym rodzaj i stopień naruszenia uzasadniający przekonanie, że pomimo odstąpienia od złożenia wniosku cele środka związanego z poddaniem skazanego lub sprawcy próbie zostaną osiągnięte.

§ 4. W wypadku, o którym mowa w § 3, sądowy kurator zawodowy udziela skazanemu lub sprawcy pisemnego upomnienia, w którym wskazuje rodzaj naruszenia oraz informuje go o skutkach określonych

w § 5. Odpis upomnienia niezwłocznie przekazuje sądowi.

§ 5. Jeżeli po udzieleniu skazanemu lub sprawcy pisemnego upomnienia zaistnieją okoliczności wskazane w przepisach, o których mowa w § 3, sądowy kurator zawodowy składa do sądu odpowiedni wniosek, o którym mowa w § 2 pkt.4 oraz 6-8.”;

103)art. 176 otrzymuje brzmienie:

„Art. 176. Minister Sprawiedliwości określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych oraz stowarzyszenia, organizacje, instytucje i osoby, którym powierzono sprawowanie dozoru, a także sposób i tryb wykonywania dozoru stosowanego w związku z orzeczonymi karami, środkami karnymi, zabez-

pieczającymi i profilaktycznymi oraz tryb wyznaczania przedstawicieli przez stowarzyszenia, organizacje i instytucje, uwzględniając potrzebę sprawnego wykonywania orzeczeń sądu oraz zagwarantowania praw i interesów podopiecznych.”;

104)art. 177 otrzymuje brzmienie:

„Art. 177. § 1. W sprawach związanych z wykonaniem orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego właściwy jest sąd, który w danej sprawie orzekał w pierwszej instancji, jednakże w stosunku do sprawcy oddanego pod dozór lub zobowiązanego do wykonania obowiązków związanych z okresem próby, właściwy jest sąd równorzędny, w którego okręgu dozór lub obowiązki mają być, bądź są wykonywane.

§ 2. Wykonując orzeczenie o warunkowym umorzeniu postępowania karnego w stosunku do sprawcy, który nie został oddany pod dozór lub zobowiązany do wykonania obowiązków związanych z okresem próby, sąd stosuje odpowiednio art. 14.”;

105)art. 178 otrzymuje brzmienie:

„Art. 178. § 1. W sprawach związanych z wykonaniem orzeczenia o warunkowym zawieszeniu kary oraz w sprawie zarządzenia wykonania zawieszony kary, właściwy jest sąd, który w danej sprawie orzekał w pierwszej instancji, jednakże w stosunku do osoby skazanej

przez sąd powszechny oddanej pod dozór lub zobowiązanej do wykonania obowiązków związanych z okresem próby, właściwy jest sąd równorzędny, w okręgu którego dozór lub obowiązki mają być, bądź są wykonywane.

§ 1a. Wykonując orzeczenie o warunkowym zawieszeniu kary w stosunku do osoby skazanej przez sąd powszechny, która nie została oddana pod dozór lub zobowiązana do wykonania obowiązków związanych z okresem próby, sąd stosuje odpowiednio art. 14.

§ 2. W posiedzeniu w przedmiocie zarządzenia wykonania zawieszony kary ma prawo wziąć udział prokurator, skazany oraz jego obrońca, a gdy skazany został oddany pod dozór lub zobowiązany do wykonania obowiązków związanych z okresem próby, również sądowy kurator zawodowy, a także osoba godna zaufania lub przedstawiciel stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, o której mowa w art. 73 § 1 Kodeksu karnego, którym powierzono wykonywanie dozoru, chyba że zachodzą okoliczności zarządzenia wykonania kary określone w art. 75 § 1 Kodeksu karnego.

§ 3. Na postanowienie, o którym mowa w § 2 przysługuje zażalenie.

§ 4. Postanowienie o zarządzeniu wykonania kary staje się wykonalne z chwilą uprawomocnienia.”;

106)art. 195a otrzymuje brzmienie:

„Art. 195a. § 1. Jeżeli jednym postanowieniem zabezpieczono grożący przepadek lub grzywnę oraz obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, świadczenie pieniężne albo nawiązkę, sąd lub prokurator, który wydał to postanowienie, może zlecić jego wykonanie w całości organowi określonemu w art. 187.

§ 2. W wypadku, o którym mowa w § 1, jeżeli orzeczono przepadek lub grzywnę, urząd skarbowy prowadzi również egzekucję jednocześnie zasądzonych od skazanego kosztów sądowych oraz egzekucję orzeczonego obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, świadczenia pieniężnego albo nawiązki.”;

107)w art. 197 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Na postanowienie w tym przedmiocie zażalenie przysługuje prokuratorowi oraz skazanemu i jego obrońcy, a także pokrzywdzonemu, choćby nie był stroną w procesie.”;

108)w art. 201:

a) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Koszty funkcjonowania komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Na postanowienie, o którym mowa w § 2, w przedmiocie określenia rodzaju zakładu przysługuje zażalenie.”,

c) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, określa, w drodze rozporządzenia, tryb powoływania i zadania komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających, jej skład, sposób finansowania oraz wykaz zamkniętych zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających, a także ich pojemność i warunki zabezpieczenia, z uwzględnieniem szczegółowych zasad kierowania do takich zakładów, postępowania ze sprawcami w nich umieszczonymi oraz regulamin organizacyjno-porządkowy wykonywania środków zabezpieczających, mając na uwadze, w szczególności poddanie sprawcy umieszczonego w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym lub w zakładzie leczenia odwykowego właściwemu leczeniu lub terapii, przeciwdziałanie zachowaniom sprawcy zagrażającym życiu i zdrowiu innych osób lub powodującym niszczenie przedmiotów znacznej wartości oraz zapobieżenie samowolnemu oddaleniu się sprawcy stwarzającego zagrożenie poza zakładem.”;

109)w art. 203:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kierownik zakładu zamkniętego, w którym wykonuje się środek zabezpieczający, nie rzadziej niż co

6 miesięcy przesyła do sądu, sporządzoną i podpisaną przez co najmniej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów, opinię o stanie zdrowia sprawcy umieszczonego w tym zakładzie i o postępkach w leczeniu lub terapii; opinię taką obowiązany jest przesłać bezzwłocznie, jeżeli w związku ze zmianą stanu zdrowia sprawcy uzna, że jego dalsze pozostawanie w zakładzie nie jest konieczne.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Za sporządzenie opinii określonej w § 1 zakładowi zamkniętemu, w którym wykonywany jest środek zabezpieczający, wynagrodzenie nie przysługuje.”;

110)w art. 204 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Na postanowienie w przedmiocie dalszego stosowania środka zabezpieczającego wydane na podstawie § 1 przysługuje zażalenie.”;

111)art. 206 otrzymuje brzmienie:

„Art. 206. § 1. Urząd skarbowy wzywa osobę zobowiązaną do uiszczenia kosztów sądowych lub pieniężnej kary porządkowej do ich zapłacenia w terminie 14 dni, a w razie bezskutecznego upływu tego terminu należności te ściąga się w drodze egzekucji.

§ 2. W zakresie rozkładania na raty należności sądowych stosuje się odpowiednio art. 49-50a, przy czym okres rozłożenia na raty pieniężnej kary porządkowej nie może przekroczyć 6 miesięcy; w przedmiocie umorzenia kosztów sądowych lub pieniężnej kary

porządkowej orzeka sąd stosując odpowiednio art. 51.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do wykonania orzeczenia o zobowiązaniu określonym w art. 52 Kodeksu karnego, nawiązce na rzecz Skarbu Państwa oraz do obowiązku uiszczenia kwoty pieniężnej, stanowiącej równowartość orzeczonego przepadku, z tym że okres rozłożenia na raty tych należności nie może przekroczyć 1 roku.”;

112)w art. 212a:

a) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Tymczasowo aresztowanego podejrzanego o popełnienie przestępstwa w zorganizowanej grupie albo w związku mającym na celu popełnianie przestępstw, osadza się w areszcie śledczym w warunkach zapewniających wzmożoną ochronę społeczeństwa i bezpieczeństwo aresztu, chyba że szczególne okoliczności przemawiają przeciwko takiemu osadzeniu.

§ 4. Przepisy § 1 i 2 stosuje się do tymczasowo aresztowanego, zwanego dalej „tymczasowo aresztowanym niebezpiecznym”, którego właściwości, warunki osobiste, sposób zachowania się w trakcie pobytu w areszcie śledczym lub stopień demoralizacji stwarzają poważne zagrożenie społeczne albo poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa aresztu śledczego i który:

1) jest podejrzanym o popełnienie przestępstwa,

w szczególności:

a) zamachu na:

- niepodległość lub integralność Rzeczypospolitej Polskiej,
- konstytucyjny ustrój lub konstytucyjny organ Rzeczypospolitej Polskiej,
- życie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- jednostkę Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,

b) ze szczególnym okrucieństwem lub udręczeniem,

c) wzięcia lub przetrzymania zakładnika albo w związku z wzięciem zakładnika,

d) uprowadzenia statku wodnego lub powietrznego,

e) z użyciem broni palnej, materiałów wybuchowych albo łatwo palnych,

f) w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnianie przestępstw,

2) podczas uprzedniego lub obecnego pozbawienia wolności stwarzał zagrożenie dla bezpieczeństwa zakładu karnego lub aresztu śledczego w ten sposób, że:

a) był organizatorem lub aktywnym uczestnikiem zbiorowego wystąpienia w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,

b) dopuścił się czynnej napaści na funkcjonariusza publicznego lub inną osobę

zatrudnioną w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,

c) był sprawcą zgwałcenia, pobicia skutkującego ciężkim uszkodzeniem ciała albo znęcał się nad skazanym, ukaranym lub tymczasowo aresztowanym,

d) uwolnił się lub usiłował uwolnić się z zakładu karnego lub aresztu śledczego albo podczas konwojowania poza terenem takiego zakładu lub aresztu.”,

b) dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Tymczasowo aresztowanego, objętego ochroną na mocy ustawy o świadku koronnym można osadzić, za jego zgodą w oddziale lub celi, o których mowa w § 2.”;

113)art. 212b otrzymuje brzmienie:

„Art. 212b. W areszcie śledczym tymczasowo aresztowany, o którym mowa w art. 212a § 2 przebywa w następujących warunkach:

1) cele mieszkalne oraz miejsca i pomieszczenia wyznaczone do: pracy, nauki, przeprowadzania spacerów, widzeń, odprawiania nabożeństw, spotkań religijnych i nauczania religii oraz zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej wyposaża się w odpowiednie zabezpieczenia techniczno-ochronne,

2) cele mieszkalne są częściej kontrolowane niż te, w których osadza się tymczasowo aresztowanego, wobec którego nie podjęto decyzji,

o której mowa w art. 212a § 1 i 4,

- 3) tymczasowo aresztowany może uczyć się, pracować, bezpośrednio uczestniczyć w nabożeństwach, spotkaniach religijnych i nauce religii oraz korzystać z zajęć kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej tylko w oddziale, w którym jest osadzony,
- 4) poruszanie się tymczasowo aresztowanego po terenie aresztu śledczego odbywa się pod wzmocnionym dozorem i jest ograniczone tylko do niezbędnych potrzeb,
- 5) tymczasowo aresztowanego poddaje się kontroli osobistej przy każdorazowym wyjściu i powrocie do celi,
- 6) spacer tymczasowo aresztowanego odbywa się w wyznaczonych miejscach pod wzmocnionym dozorem,
- 7) sposób osobistego kontaktowania się przedstawicieli podmiotów określonych w art. 38 § 1 z tymczasowo aresztowanym określa każdorazowo dyrektor aresztu śledczego,
- 8) widzenia odbywają się w wyznaczonych miejscach pod wzmocnionym dozorem. W czasie korzystania z widzeń w sposób uniemożliwiający bezpośredni kontakt z osobami odwiedzającymi tymczasowo aresztowany nie może spożywać artykułów żywnościowych i napojów. Widzenia nie mogą odbywać się w obecności tymczasowo aresztowanego, wobec którego nie podjęto decyzji, o której mowa w art. 212a § 1 i 4,

9) tymczasowo aresztowany nie może korzystać z własnej odzieży i obuwia.”;

114)art. 213 otrzymuje brzmienie:

„Art. 213. § 1. W wypadkach określonych w Kodeksie postępowania karnego, tymczasowe aresztowanie wykonuje się poza aresztem śledczym w zakładzie opieki zdrowotnej lub zakładzie leczenia odwykowego wskazanym przez organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje. Organ ten określa również warunki umieszczenia tymczasowo aresztowanego we wskazanym zakładzie.

§ 2. Koszty pobytu tymczasowo aresztowanego w zakładach, o których mowa w § 1 ponosi organ do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje.”;

115)w art. 217 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, może zezwolić na udzielenie widzenia w sposób umożliwiający bezpośredni kontakt tymczasowo aresztowanego z osobą odwiedzającą.”;

116)w art. 217a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zatrzymania, cenzury lub nadzoru korespondencji tymczasowo aresztowanego dokonuje organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, chyba że organ ten zarządzi inaczej.”;

117)art. 217b otrzymuje brzmienie:

„Art. 217b. § 1. Korespondencję tymczasowo aresztowanego przesyła się za pośrednictwem organu, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje. W wypadku, gdy tymczasowo aresztowany pozostaje do dyspozycji kilku organów, jego korespondencję przesyła się temu organowi, którego postanowienie wprowadzono do wykonania jako pierwsze, chyba że organy te zarządzają inaczej.

§ 2. Korespondencję tymczasowo aresztowanego z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, Rzecznikiem Praw Dziecka oraz organami powołanymi na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka przesyła się bezpośrednio do adresata.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do korespondencji tymczasowo aresztowanego z organami ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innymi organami państwowymi oraz organami samorządu terytorialnego, chyba że organ, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje, zarządzi inaczej.

§ 4. Korespondencję urzędową administracja aresztu śledczego doręcza lub podaje do wiadomości tymczasowo aresztowanemu, który podpisem i datą potwierdza jej odbiór lub przyjęcie jej treści do wiadomości. W razie odmowy potwierdzenia czyni się o tym

wzmiankę na piśmie urzędowym lub potwierdzeniu odbioru.”;

118)w art. 221 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Nagrodami są:

- 1) pochwała,
- 2) zezwolenie na dłuższe widzenie,
- 3) nagroda rzeczowa lub pieniężna,
- 4) dodatkowy lub dłuższy spacer,
- 5) zezwolenie na otrzymanie jednej w kwartale dodatkowej paczki żywnościowej lub otrzymanie paczki przekraczającej dopuszczalny ciężar,
- 6) zezwolenie na dokonywanie dodatkowych zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów dopuszczonych do sprzedaży w areszcie śledczym,
- 7) zezwolenie na częstsze branie udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych, z zakresu kultury fizycznej,
- 8) indywidualne odstępstwo od porządku wewnętrznego aresztu śledczego, w zakresie ustalonym przez dyrektora aresztu śledczego,
- 9) zezwolenie na indywidualny wystrój celi mieszkalnej,
- 10) zatarcie wszystkich lub niektórych kar dyscyplinarnych.”;

119)w art. 222 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kary dyscyplinarne są następujące:

- 1) nagana,
- 2) pozbawienie możliwości otrzymania paczki żywno-

ściowej w kwartale następującym bezpośrednio po kwartale, w którym kara została wymierzona,

- 3) pozbawienie lub ograniczenie prawa dokonywania zakupów artykułów żywnościowych lub wyrobów tytoniowych oraz innych artykułów dopuszczonych do sprzedaży w areszcie śledczym, na okres do 3 miesięcy,
- 4) pozbawienie prawa do udziału w niektórych zajęciach kulturalno-oświatowych lub z zakresu kultury fizycznej, z wyjątkiem korzystania z książek i prasy, na okres do 3 miesięcy,
- 5) umieszczenie w celi izolacyjnej na okres do 14 dni.”;

120)w art. 223a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Tymczasowo aresztowany, o którym mowa w § 1, nie korzysta z przepustek wymienionych w art. 91 pkt 7 i art. 92 pkt 9, nagród wymienionych w art. 138 § 1 pkt 15 i 16, a także zezwolenia wymienionego w art. 165 § 2.”;

121)art. 234 otrzymuje brzmienie:

„Art. 234. § 1. Skazany odbywający karę aresztu wojskowego może otrzymywać nagrody przewidziane w art. 138 § 1, z tym że czas widzenia określonego w art. 138 § 1 pkt 15 nie może przekroczyć 60 godzin.

§ 2. Skazany odbywający karę aresztu wojskowego otrzymuje w dniu Święta Wojska Polskiego od dyrektora zakładu karnego zezwolenie na widzenie poza obrębem zakładu, chyba że przemawia przeciwko temu brak postępów w szkoleniu wojskowym.

§ 3. Do zezwolenia określonego w § 2 stosuje się odpowiednio przepisy art. 139 § 1, 2, 7 i 8 oraz art. 140.”;

122) uchyla się art. 241;

123) w art. 242:

a) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Użyte w niniejszym kodeksie określenie „zakład karny” oznacza także oddział zakładu karnego w areszcie śledczym, a „areszt śledczy” oznacza także oddział aresztu śledczego w zakładzie karnym.”,

a) po § 7 dodaje się § 7a w brzmieniu:

„§ 7a. Przez pojęcie rodzina – użyte w niniejszym kodeksie, należy rozumieć osoby, o których mowa w art. 115 § 11 Kodeksu karnego.”,

b) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. Przez pojęcie kontroli rozmowy w trakcie widzenia lub rozmowy telefonicznej rozumie się zapoznawanie się z jej treścią oraz możliwość przerwania, albo możliwość utrwalenia rozmowy.”,

c) § 15 otrzymuje brzmienie:

„§ 15. Przez pojęcie wynagrodzenia przypadającego skazanemu rozumie się kwotę, pozostałą po dokonaniu potrąceń z wynagrodzenia przysługującego składkom na ubezpieczenie społeczne i kwoty na Fundusz Pomocy Postpenitencjarnej, stanowiącą podstawę do naliczenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. Kwota po potrąceniu z wynagrodzenia

przypadającego zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych stanowi wynagrodzenie netto.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a. § 1. Na wypadek nieuiszczenia grzywny w terminie sąd określa zastępczą karę pozbawienia wolności przyjmując, że jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny dwóm stawkom dziennym grzywny; jeżeli grzywna została określona kwotowo, jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny grzywnie w kwocie od 20 do 20.000 złotych.

§ 2. Jeżeli grzywna nie przekracza 240 stawek dziennych sąd na wypadek nieuiszczenia jej w terminie określa także wymiar pracy społecznie użytecznej przyjmując, że dziesięć stawek dziennych jest równoważnych miesięcowi pracy społecznie użytecznej, z zaokrągleniem do pełnego miesiąca; pracę społecznie użyteczną określa się w miesiącach, ustalając wymiar godzin pracy od 5 do 20 godzin w stosunku tygodniowym, przy czym wykonywanie pracy przez okres 4 tygodni uważa się za 1 miesiąc pracy społecznie użytecznej.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio do grzywny określonej kwotowo, z tym, że górna granica grzywny podlegającej zamianie nie może przekroczyć 2.400.000 złotych, a

miesiąc pracy społecznie użytecznej jest równoważny grzywnie w kwocie od 100 do 100.000 złotych.

§ 4. Kara zastępcza nie może przekroczyć 18 miesięcy pozbawienia wolności, jak również górnej granicy kary pozbawienia wolności przewidzianej za dane przestępstwo, a jeżeli ustawa nie przewiduje za dane przestępstwo kary pozbawienia wolności, górna granica zastępczej kary pozbawienia wolności nie może przekroczyć 6 miesięcy; wymierza się ją w miesiącach i dniach.”;

2) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. § 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, kara ograniczenia wolności trwa najkrócej miesiąc, najdłużej 2 lata; wymierza się ją w miesiącach i latach.

§ 2. Na wypadek uchylania się od odbywania kary ograniczenia wolności, sąd określa zastępczą karę pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równoważny jest 15 dniom pozbawienia wolności.”;

3) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. § 1. Kara ograniczenia wolności polega na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze od 5 do 20 godzin w stosunku tygodniowym, przy czym wykonywanie pracy przez okres 4 tygodni odpowiada odbyciu kary 1 miesiąca

ograniczenia wolności.

§ 2. Kary ograniczenia wolności, o której mowa w § 1, nie orzeka się, jeżeli stan zdrowia oskarżonego lub jego właściwości i warunki osobiste uzasadniają przekonanie, że nie będzie mógł wykonać pracy na cele społeczne.

§ 3. W stosunku do osoby zatrudnionej, sąd zamiast pracy, o której mowa w § 1, może orzec potrącenie od 10 do 25% wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez sąd.”;

4) uchyla się art. 36;

5) w art. 38 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kara nadzwyczajnie obostrzona nie może przekroczyć 540 stawek dziennych grzywny, 3 lat ograniczenia wolności albo 15 lat pozbawienia wolności.”;

6) w art. 68 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Sąd podejmuje postępowanie karne jeżeli okoliczności, o których mowa w § 2, zaistnieją po udzieleniu sprawcy pisemnego upomnienia przez sądowego kuratora zawodowego, chyba że przemawiają przeciwko temu szczególne względy.”;

7) w art. 75 po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Sąd zarządza wykonanie kary jeżeli okoliczności, o których mowa w § 2, zaistnieją po udzieleniu skazanemu pisemnego upomnienia przez sądowego kuratora zawodowego, chyba że przemawiają przeciwko temu szczególne względy.”;

8) art. 83 otrzymuje brzmienie:

„Art. 83. Skazanego na karę ograniczenia wolności, który odbył przynajmniej połowę orzeczonej kary, przy czym przestrzegał porządku prawnego i sumiennie wykonywał wskazaną pracę, jak również spełnił orzeczone środki karne, sąd może zwolnić od reszty kary, uznając ją za wykonaną.”;

9) art. 86 otrzymuje brzmienie:

„Art. 86. § 1. Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 540 stawek dziennych grzywny, 3 lat ograniczenia wolności albo 15 lat pozbawienia wolności; kara łączna grzywny określonej w art. 71 § 1 nie może przekraczać 180 stawek dziennych – jeżeli jest ona związana z zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności oraz nie może przekraczać 90 stawek dziennych – jeżeli jest ona związana z zawieszeniem wykonania kary ograniczenia wolności.

§ 2. Wymierzając karę łączną grzywny, sąd określa na nowo wysokość stawki dziennej, kierując się wskazaniem określonymi w art. 33 § 3; wysokość stawki dziennej nie może jednak przekraczać najwyższej ustalonej poprzednio.

§ 3. Wymierzając karę łączną ograniczenia wolności, sąd określa na nowo wymiar czasu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele

społeczne albo wysokość potrąceń, stosując art. 35.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 maja 1971r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2007 r. Nr 109, poz. 756 i Nr 82, poz. 558) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. § 1. Kara ograniczenia wolności trwa 1 miesiąc.

§ 2. Na wypadek uchylania się od odbywania kary ograniczenia wolności, sąd określa zastępczą karę aresztu przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równoważny jest 15 dniom aresztu.”;

2) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Art. 21. § 1. Kara ograniczenia wolności polega na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze od 5 do 20 godzin w stosunku tygodniowym, przy czym wykonywanie pracy przez okres 4 tygodni odpowiada odbyciu kary 1 miesiąca ograniczenia wolności.

§ 2. Kary ograniczenia wolności, o której mowa w § 1, nie orzeka się, jeżeli stan zdrowia obwinionego lub jego właściwości i warunki osobiste uzasadniają przekonanie, że nie będzie mógł wykonać pracy na cele społeczne.

§ 3. W stosunku do osoby zatrudnionej, sąd zamiast pracy, o której mowa w § 1, może orzec potrącenie od 10 do 25% wynagrodzenia

za pracę w stosunku miesięcznym na
wskazany cel społeczny.”;

3) uchyla się art. 22;

4) uchyla się art. 23;

5) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. § 1. Na wypadek nieuiszczenia grzywny w terminie sąd określa zastępczą karę aresztu przyjmując, że jeden dzień aresztu równoważny jest grzywnie w kwocie od 50 do 500 złotych. Zastępcza kara aresztu nie może przekroczyć 30 dni.

§ 2. Na wypadek nieuiszczenia grzywny w terminie sąd określa również wymiar pracy społecznie użytecznej. Praca społecznie użyteczna trwa najkrócej tydzień, najdłużej 2 miesiące i określa się ją w tygodniach i miesiącach, ustalając wymiar godzin pracy od 5 do 20 godzin w stosunku tygodniowym, przy czym wykonywanie pracy przez okres 4 tygodni uważa się za 1 miesiąc pracy społecznie użytecznej.”;

6) uchyla się art. 26;

7) uchyla się art. 27.

Art. 4. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 i Nr 112, poz. 766) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Do wymiaru kary grzywny stosuje się odpowiednio także art. 33a Kodeksu karnego.”;

2) w art. 26 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Do wymiaru kary ograniczenia wolności stosuje się odpowiednio także art. 34 i 35 Kodeksu karnego.”;

3) w art. 28 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kara nadzwyczajnie obostrzona nie może przekroczyć 1080 stawek dziennych kary grzywny, 3 lat kary ograniczenia wolności albo 10 lat kary pozbawienia wolności.”;

4) w art. 39 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa skarbowe do ich sumy, nie przekraczając jednak 1080 stawek dziennych grzywny, 3 lat ograniczenia wolności albo 15 lat pozbawienia wolności.”;

5) w art. 40 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kara łączna ograniczenia wolności nie może przekraczać 3 lat, a kara łączna grzywny nie może przekraczać 1080 stawek dziennych. Przy określaniu na nowo stawki dziennej, sąd kieruje się wskazaniem określonymi w art. 23 § 3.”;

6) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. Do wykroczeń skarbowych nie mają zastosowania

przepisy części ogólnej Kodeksu wykroczeń.”;

7) po art. 48 dodaje się art. 48a w brzmieniu:

„Art. 48a. § 1. Na wypadek nieuiszczenia grzywny w terminie sąd określa zastępczą karę pozbawienia wolności przyjmując, że jeden dzień pozbawienia wolności równoważny jest karze grzywny wynoszącej od jednej pięćsetnej do jednej pięćdziesiątej górnej granicy ustawowego zagrożenia karą grzywny. Zastępcza kara pozbawienia wolności nie może przekroczyć 3 miesięcy, wymierza się ją w dniach i miesiącach.

§ 2. Na wypadek nieuiszczenia grzywny w terminie sąd określa także wymiar pracy społecznie użytecznej. Praca społecznie użyteczna trwa najkrócej tydzień, najdłużej 3 miesiące i określa się ją w tygodniach i miesiącach, ustalając wymiar godzin pracy od 5 do 20 godzin w stosunku tygodniowym, przy czym wykonywanie pracy przez okres 4 tygodni uważa się za 1 miesiąc pracy społecznie użytecznej.”;

8) art. 183 otrzymuje brzmienie:

„Art. 183. Rozłożenie grzywny na raty urząd skarbowy może uzależnić od zabezpieczenia jej na majątku skazanego za przestępstwo skarbowe lub podmiotu odpowiedzialnego posiłkowo.”;

9) w art. 184 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli wymierzona kara grzywny została uiszczona lub

ściągnięta od podmiotu odpowiedzialnego posiłkowo tylko w części przepisy art. 45 i 46 Kodeksu karnego wykonawczego stosuje się odpowiednio.”;

10) uchyla się art. 185;

11) uchyla się art. 186.

Art. 5. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 292 § 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 292. § 1. Zabezpieczenie następuje w sposób wskazany w Kodeksie postępowania cywilnego, chyba że ustawa stanowi inaczej.”;

2) art. 549 otrzymuje brzmienie:

„Art. 549. O podjęciu postępowania warunkowo umorzonego sąd orzeka na wniosek oskarżyciela, pokrzywdzonego lub sądowego kuratora zawodowego albo z urzędu.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.⁵⁾) w art. 125 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Orzeczone i wyegzekwowane kary grzywny, o których mowa w art. 119-124 urzędy skarbowe przekazują bezpośrednio na rachunek dysponenta Funduszu Pracy w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących sposobu wykonywania budżetu państwa.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49 , poz. 223, z późn. zm.⁶⁾) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach karnych uiszcza się opłaty od następujących wniosków i próśb:

- 1) od wniosku o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności – 80 zł,
- 2) od wniosku o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności albo kary aresztu – 60 zł,
- 3) od wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie – 45 zł,
- 4) od wniosku o zwolnienie z odbywania reszty kary ograniczenia wolności albo środka karnego – 45 zł,
- 5) od wniosku o warunkowe zawieszenie wykonania odroczonej kary pozbawienia wolności – 100 zł,
- 6) od wniosku o zatarcie skazania – 45 zł,
- 7) od ponownej próśby o ułaskawienie – 45 zł,
- 8) od wniosku o wznowienie postępowania – 150 zł.”.

Art. 8. 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się również przy wykonywaniu orzeczeń, które stały się wykonalne przed dniem jej wejścia w życie.

2. W sprawach zakończonych prawomocnym wyrokiem, w których grzywna nie została wykonana, karę tę wykonuje się według przepisów dotychczasowych.

3. W sprawach zakończonych prawomocnym wyrokiem przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w których rozpoczęto wykonywanie kary ograniczenia wolności, przy jej wykonywaniu stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9. Do tymczasowo aresztowanych i skazanych odbywających karę pozbawienia wolności, zastępczą karę pozbawienia wolności, karę aresztu, zastępczą karę aresztu przepisy ustawy stosuje się od dnia jej wejście w życie.

Art. 10. Czynności procesowe w zakresie postępowania wykonawczego i inne czynności wykonawcze, dokonane przed wejściem w życie niniejszej ustawy z zachowaniem przepisów dotychczasowych, są skuteczne.

Art. 11. W razie wątpliwości, czy stosować prawo dotychczasowe czy przepisy niniejszej ustawy, stosuje się tę ustawę.

Art. 12. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy wydane przed wejściem jej w życie, jeżeli nie są sprzeczne z przepisami tej ustawy.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia z wyjątkiem: art. 1 pkt 1, 2, 3 lit. a i b, 8-18, 21-45, 67, 68, 83, 85, 89, 91 w zakresie dotyczącym art. 160 § 2 i § 4 K.k.w. w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pkt 92 w zakresie dotyczącym art. 161 § 1 K.k.w. w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pkt 93 w zakresie dotyczącym art. 162 § 2 i 3 K.k.w. w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pkt 105 w zakresie dotyczącym art. 178 § 2 i 3 K.k.w. w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pkt 106, 107, 108 lit. b, 110, 111; art. 2 pkt 1-5, 8 i 9; art. 3; art. 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 roku.

- ¹) Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i ustawę z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych.
- ²) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194 i Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648.
- ³) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592, Nr 226, poz. 1648 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 589 i Nr 124, poz. 859.
- ⁴) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659 i Nr 104, poz. 708.
- ⁵) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 64, poz. 565 i Nr 164, poz. 1366, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043, Nr 149, poz. 1074, Nr 158, poz. 1121 i Nr 217, poz. 1588.
- ⁶) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1989 r. Nr 61, poz. 363, z 1991 r. Nr 62, poz. 261, z 1993 r. Nr 59, poz. 270, z 1995 r. Nr 89, poz. 443, z 1996 r. Nr 156, poz. 779 i z 2003 r. Nr 229, poz. 2272.